

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 Hfl. Negyedévre . . . Negyedévre 4 . 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és lap tulajdonosok: HOFFMANN és KRONVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
--	--	--	---

A liberálizmus ünnepe.

Ennek a nemzetnek a történelmi kialakulása össze van fűzve a református egyház életszerveinek működésével. Mikor a hit szabadon lángholt a gyülekezési jog a gondolatszabadság nem volt rabigára kötve, a nemzet élettereje is megacélozott, a benne rejlő önállóság kifejlődött s munkaskeze várat rakott a történelmi fejlődés alapjára. Ezért nevezik a Kálvin hitét magyar vallásnak is.

Erős történelmi dokumentumok bizonyítják, hogy a protestantizmus hazánkban a nemzeti erő alkotmányfemtartó vérsajtja volt. Valamennyi szabadságharcunk és önvédelmi küzdelmünk első sorban innen kapta közkeletét, vezérét egyaránt a egyház és állam szeretete egybe van fűzve a reformáció feltörésével.

És ez a hit, mely a haladás jegyében született, pillanatra sem maradt el a világfenntartó eszmék rohamától, hanem ma is a tökéletesedés, a szabad térbe való vágyódás a kiméletlen megnemalkulás utait taposja.

Ezért állunk örömmel abban a gyülekezésben, mely a maga erejének tudatában, tehetségének érzetében és igazának súlyával a lélekben, ünnepre gyűlt, hogy intező fejt: az egyházi ügyek eseresét diszes tisztébe installálja. Ezért szedjük hatványozottan a lélegzetünket, vesszük elő lelkesedésünk

kamrájából a fényt, szívünk mélyéről a becsülést, hogy azzal is örömet nyujtsunk a választottunk: Kiss Ferencnek.

Az ő lelkéből nemcsak a protestantizmus tüze, de a világboldogító eszmék sugarának melege, a sötétséget áttörő liberálizmus üstökös lángja is csapzik felénk. Azé az üstökös, mely nem törődik más bolygók megszabott pályájával, hanem tudatosan tör elő a szemhatáron s kész elborítani mindent, ami a maga hatalmas maradiságával s vak mozdulatlanságával utját akarja állni a haladásnak.

— Nem az a mértéke az élet becsének — mondja, — ki mennyit élt, hanem az, vajjon mennyit használt.

És kinyitja a szívét, megmutatja a maga tenyerét: nem jött üres kézzel és teremő hevület nélkül. Az éhezőknek kenyeret, az elnyomottak szabadságot, a tudatlannak világot adni. Oly kristály-utját szabja elénk a haladásnak, az emberszeretnek, amely a krisztusi tanoknak csak a Kálvin szellemében való látásából és értelmezéséből fakadhat.

Ez az ország ma ezer sebből vérzik. Az elvakultság harcot indított a haladás, a fanatizmus: a lelkiismeret-szabadság ellen. Az érdekek szenttelen csatloái kardot forgatnak, hogy azzal a demokratikus eszmék népboldogító, kenyeret és békét fakasztó érvényesülését leszegjék. A klerikalizmus kidugta inkvizitori ábrázatát s a konzerva-

tív osztályérdek csak a maga táplálására és erejének növelésére gondol. Ezek pedig tüzel-vassal akadályozzák a létfontos tiszta liberálizmus érvényesülését, mely nemcsak az egyháznak, de az államnak is leg-erősebb támasza.

Lépjünk a szociális mentőmunkák terére — mondta Kiss Ferenc — teremtsünk háziipart, lecsületes munkaalkalmat s a népjóléti intézmények minden áldásával igyekezzünk segíteni azokon, akik az élet gyilkos erejével megküzdeni nem elég izmosak. — Magyar beszéd ez s mégis oly európai. Így lesza pap az emberi érvényesülés nagy prófétájává.

Az az egyház pedig, melyben az ily prédikációért lelkesedni, a benne rejlő értékekért elismeréssel adózni s annak beváltására fogadkozni tudnak, legszentebb termőhelye a szentiszta liberálizmusnak s mikor itten kitűzik az ünnepi zászlót és örömtűzet gyujtanak az ormokon, egész hitével és lelkesedésével kell, hogy odasiessen a liberálizmusnak mindenik katonája s így gyűlt egybe velünk a mai avatóra összes lakója ennek a szinmagyar városnak: a liberálizmus ünnepére!

Győrvarmege az obstrukció ellen. — Győrből táviratozzák: Győrvarmege törvényhatósági Bizottsága ma foglalkozott Versec város átiratával, amelyet egyhanguan magáévá tett s kimondta, hogy az obstrukció megszüntetése iránt fölír a képviselőházhoz.

A drágakő.

Írta: Michel Corday.

A báró belépett a fogadóterembe, ahol a tapéták és cseccselécsék kiálló pompája igyekezett eltakarni a butorzat szegénységét. Leült a jósnő elé. Meglepő volt az ellentét a vörösképi, szürke haju, feszülő gyászruhába préselt kolosszus s a meghatározatlan koru, kendőzött arcu, kiélt asszonyközt.

— Asszonyom, az a csapás ért, hogy egy héttel ezelőtt elvesztettem hitvesemet. Most, hogy eltemettem őt s végrehajtottam utolsó kívánságait, egy gond nem hagy nyugodni s üldöz bánatomban is. Azért jöttem, hogy tanácsot kérjek öntől. Feleségem halála ágyán hű cselédjére akart bízni egy titköt. Kérte, hogy hozzon el neki egy tárgyat, amely drága és becses volt neki. De még mielőtt megmondhatta volna neki, hol rejtette el, megkezdődött az agónia s a titok rejtve maradt.

Urnője halála után a hű cseléd elmondta nekem hitvesem vallomását. A kincs rejték helyét nem mondhatta meg és így nem volt más hátra, mint kutatásokat eszközölni az egész házban.

Mielőtt elkezdeném a kutatást, eljöttem önhöz, tán jó szemel fölfedhetik nekem a rejték helyét. A nemesi udvar, a hol lakom, igen nagy terület, ön meghatározhatná a helyet és megkönnyítené kutatásaimat.

A báró nem mondta meg az egész igazságot. A valóság az volt, hogy feleségét nem is annyira a betegség, mint a bánat vitte a

sírba. Durvaságával, zsarnokságával, féltékenységével állandó gyötrelmé tette életét. S az elrejtett drágakövet sem kegyelemből kereste, hanem tisztán pénzsóvárságból, kapzsiságból.

— Bizonyára megtakarított pénzéből vett egy drága ékszer és elrejtette ő előtte. Halála előtt még egyszer látni akarta, talán fel is akarta tenni, hogy lássa magát a tükrökben. Oh! Hiuság! Asszony a neved!

A jósnő nem folyamodott sem a kártyához, sem a hipnotikus álomhoz. Azt állította, hogy az arcából tud olvasni. S valóban le is olvasta a parlagi nemes arcáról mohó pénzvágját.

— Látok, — mondta komolyan — egy butort . . . egy sötét szobában. Egy rejték helyen egy ékszerdobozt, egy kis csomagot.

— Milyen butort? Melyik szobában?

— A butor régi. A szoba nagy. Nem laknak benne.

— S a tárgy? Értékes?

— Igen. Végtelenül. Megbecsülhetetlen az értéke.

A báró lihegett a vágytól, hogy a drágakövet birtokába kerítse. Alig, hogy hazatért, hozzáfogott a kutatáshoz.

Már tíz-tizenkét szobát átkutatott az óriás udvarházban, felnyitotta az összes fiókokat — hiába. Torka kiszáradt a sok portól, amit le kellett nyelnie, keze, arca, fekete lett a piszoktól, de ez őt föl nem tartóztatta. Még a padlásokra is felhordott régi, szédülő butorokat is átkutatta — hiába. Milyen értékes tárgy lehet az, amit a felesége

olygondosan elrejtett. Nem egy drágakő, nem egy gyémánt, bizonyára egy hajék, egy diadém, egy nyaklánc. Ha meggondolja, hogy halálos ágyán ennek szentelte utolsó gondolatát.

Elmult két nap. Se emi, se aludni nem tudott. A harmadik nap előlről kezdte. Az egyik szalonban volt egy Louis XIV. korabeli üveges-szekrény.

Egyike volt azoknak a családi butordaraboknak, melyekbe el szokta zárni a család minden gazdagságát. Nagy méretei miatt egy félreeső szobába tették. Sok titkos fiók volt benne. A báró kalapáccsal és vésővel fölfeszítette a fiókokat . . . Semmi! Hát nem fogja megtalálni a drágakövet soha. Végre egy fiók magától fölpattant. Semmi kétség; ez lesz a rejték hely. Közel immár a győzelem.

A fióknak két rekesze volt. Az egyikben egy selyempapírba göngyölt csomagocskát talált . . . Végre! Végre! Mohó kézzel felkapta s felnyitotta. Már ez is csalódást keltett bene, hogy a sulya nagyon könnyű volt. A papíros kis dobozt rejtett s benne néhány levelet. A báró átfutott néhány sort, káromkodott egyet, durva szitok kelt ajkán s a csomagot a földhöz vágta.

Szerelmes levelek voltak, melyeket egy imádó intézett a feleségéhez. Elárulták neki egy gyengéd kaland titkát. A szerencsétlen asszony bosszút állt a szivtelen zsarnokon. Ez volt tehát a kincs, melyet halála előtt látni akart még egyszer s megsemmisíteni, hogy ne jusson a férje kezeibe.

A miniszterelnök megleckézteti az ellenzéket.

A képviselőház ülése.

A miniszterelnök a mai ülésen váratlanul és erélyes hangon leckéztette meg az ellenzéket, amely hivatkozik a házszabályokra, amikor pedig maga legjobban sérti a házszabályok szellemét. Viharos jelenetek következtek ezután, mert a munkapárt hevesen és erélyesen utasított vissza minden ellenzéki sértegetést. Az ülés fél háromig húzódott el.

Tudósításunk a mai ülésről itt következik:

Kabós Ferenc alelnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést. Bemutatja az újban érkezett kérvényeket, amelyek hovatálása tekintetében Justh János ellenindítványt terjeszt elő, névszerinti szavazást és annak a következő ülésre való halasztását kéri. Az elnök ebben az értelemben rendelkezik.

Az interpellációs könyv felolvasása után

Lukács László pénzügyminiszter a Ház elé terjeszti az országos földadó bizottság eddigi eljárásáról szóló jelentését.

Következett a napirend első pontja: Ráth Endre indítványának indokolása.

A miniszterek és az interpellációk.

Ráth Endre: Indítványának az a célja, hogy a miniszterek harminc napon belül feleljenek az interpellációkra. Nincsen házszabálymódosító szándéka.

Felkiáltások jobbról: Ahá! Ahá!

Farkas Pál: Attól félnek ugy-e? (Nagy zaj.)

Ráth Endre: Csak azt kívánja elérni, hogy a Ház a miniszterekkel is tartassa meg a házszabályokat. A kormány nem respektálja az interpellációs jogot. Nagyon fontos kérdések maradnak válasz nélkül és ez sérti a Ház méltóságát.

Felkiáltások jobbról: A névszerinti szavazás. (Zaj.)

Ráth Endre: Nagyon kitünő dolog az, hogy nap-nap után olvasható legyen a megholt képviselők interpellációja.

Polónyi Géza: Hiszen kötelességük volna felelni!

Ráth Endre: Nem érti, hogy a tárgyilag elintézett interpellációkra sem adják meg a végleges választ? Az ellenzék mindig komoly és nagy dolgokban interpellált s hogy ezt leszögezze, idéz a választ váró interpellációkból. Ez bizonyítja legjobban, hogy nem az ellenzék akasztja meg a munkát.

A miniszterelnök hátra fordul, mire Ráth Endre abbahagyja beszédét.

Elnök: Tessék folytatni!

Ráth Endre: En a miniszterelnök ur eléjéhez kívánok beszélni. (Zaj. Derülttség.)

Elnök: A képviselő urnak nincs joga képviselőtársainak magatartását kritizálni! (Helyeslés.)

Ráth Endre: Most megint egy jogtól akarnak megfosztani bennünket. A miniszterelnök, aki több más tárcát is betölt, kétségkívül nehéz volna 49 interpellációra válaszolni. Kéri indítványának elfogadását.

A miniszterelnök válasza.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök: Nem vonja kétségbe az ellenzék jogát az interpellációhoz, de úgy látja, hogy nálunk az interpellálás lehetősége túltengésben van. Sokszor másfélórás beszédekben interpellálnak lényegtelen kérdésekben. Az ellenzék is konstatálja, hogy sok interpelláció időközben tárgyalanná vált, sok kérdésben pedig megadatott a válasz. Ha a képviselő ur felolvasta azokat az interpellációkat, melyekre még nem adatott válasz, úgy ő felolvashatja azokat, melyekre már tetekkel válaszolt s amelyekről már most ki-

jelent, hogy nem fog válaszolni. (Zaj a baloldalon.) Az indítvány szelleme az alkotmányosság szempontjából nem esik kifogás alá, de mégis ellenzi azt, mert az ellenzék indítvány alakjában terjesztette a Ház elé. — (Zaj a baloldalon.) Ez maga házszabályrevízió!

Oriási zajban tört ki erre a baloldal. Hoch! Hoch! kiáltások. Az elnök folyton csenget, de a rend nem akar helyreállni. Batthyány, Justh János, Polónyi Géza felállva kiabálnak.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök azzal fejezi be beszédét, hogy a házszabályokkal való visszaélés az, amit az ellenzék művel a házszabályokkal.

Ő megtette kötelességét, de hogyan fog az ellenzék beszámolni az országnak azzal a nagy kárral, melyet a parlament működésének megakadályozásával az országnak okozott? (Éljenzés és taps a jobboldalon.)

Polónyi, a botrányhős.

Erre ismét kitört a láрма az ellenzéken. Batthyány Tivadar, Batthyány Pál, Sümegi Vilmos felállva, a padokat verve kiáltoznak: Rendre! Rendre! Elnök folyton csenget, de a rendet alig tudja helyreállítani. A nagy zajban feláll Ráth Endre, aki félreértett szavainak helyreigazítása címén kíván beszélni. Megismétli, hogy indítványa nem célozza a házszabályok módosítását. A miniszterelnök ur félreértette őt. Oriási zajban beszél folyton, miközben két ízben elnöki figyelemzetésben is volt része, mert eltért a felszólalás keretétől.

Eközben feláll Polónyi Géza, ki a házszabályok 215. szakasza értelmében kerest. A jobb oldal óriási lármával fogadja.

— Itt van Polónyi! — kiáltják a jobboldalon!

— Eláll! Ne beszéljen!

— Nem vagyunk kíváncsiak magára!

Polónyi Géza végre szóhoz jut. Kifogásolja és egyszerűen visszautasítja, hogy a miniszterelnök az egész ellenzékre azmondta, hogy visszaél a házszabályokkal.

Erre megint kitört a zaj.

Felkiáltások a jobboldalon: Igaza van! Ugy van!

— Hoch! Hoch! kiáltások balról.

Elnök: Az a felfogása, hogy egyes pártok pártpolitikai magatartására vonatkozó kritikát senki magára nézve nem tarthatja sértőnek. (Igaz! Ugy van! jobbról.)

Polónyi Géza kijelenti, hogy nem tartozik egy párthoz sem, de az, amit a miniszterelnök mondott, megvádolása az elnöknek is.

Elnök: További vitának nincs helye! — Következik a szavazás.

A többség elvetette Ráth Endre indítványát.

Ezután egy névszerinti szavazás volt. Egy órákor Berzeviczy Albert vette át az elnöklést és a Ház áttért az interpellációkra.

Székely Ferenc igazságügyminiszter választott Ráth Endre egy régebbi interpellációjára az üresedésben levő bírói és jegyzői állások betöltése dolgában.

A Ház és az interpelláló a választ tudomásul vette.

Polónyi Dezső a horvát bán ügyében interpellál. Kérde a miniszterelnököt, miért nem indította meg a sajtóper a lapok ellen.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek.

Az ülés délután fél három órákor ért véget.

Auffenberg hivatalában. Bécsből táviratozzák: Az új közös hadügyminiszter, — Auffenberg Móríc ma délelőtt megjelent a hadügyminiszteriumban és átvette hivatalát. Fogadta az osztályfőnököket és buzdító beszédet intézett hozzájuk.

Polgármesterválasztás Szoboszlón.

Fekete László dr. az új polgármester.

A szomszédos Hajduszoboszló képviselőtestülete ma délelőtt tartott közgyűlésén választotta meg a város új polgármesterét, nagy szavazattöbbséggel, Fekete László dr. ottani ügyvédet illetve a három hónappal ezelőtt elhunyt Gáti-Tóth János örökébe. A mai tisztújító közgyűlést hosszú és szenvedélyes választási kampány előzte meg és most, amikor ennek a kampánynak a végső akkordja is elhangzott, bizonyos rezignációval állapítjuk meg, hogy a mai választás aligha nyitja meg a zilipjeit annak a fejlődési processusnak, amely után olyan régióta epednek odaát. Több mint egy évtizede, hogy Hajduszoboszló történetében a stagnálás, helyesebben: a visszaesés korszaka állott be, aminek szomorú bizonyítéka, hogy a hajdu városok között mind gazdasági, mind kulturális tekintetben Szoboszló áll ma leghátrább, holott valamikor Szoboszló volt a legfejlettebb és legvirágzóbb hajduváros. Az elmúlt évtized nagyszámu mulasztásainak a pótlására tetterős, nagy koncepciójú férfiú kell s az új polgármester mögött nem áll olyan mult, amelyben garanciát látnánk a produktív városfejlesztési törekvések elé tornyosuló akadályok leküzdésére. S valószínűnek tartjuk, hogy a szomszédos város nem is lesz képes kigázolni mai zavaros helyzetéből mindaddig, amíg meg nem valósul a közigazgatás olyan reformja, amely a rendezett tanácsú városok tisztviselőinek is kellő módon biztosítja az existenciájukat s amely esetben remélhető lesz, hogy kipróbált erejű, nagykaliberű pályázók akadnak majd még egy hajduszoboszlói polgármesterségre is.

A polgármesterválasztó közgyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

A városi képviselőtestület mai közgyűlése iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg. Izgatott hangulatban, szenvedélyesen vitatva a választási harc esélyeit, gyülekeztek a városháza nagytermében a képviselőtestület tagjai s fél tíz órákor, amikor az elnöki csengő megszólalt, 143 városatya volt már együtt s mindössze 29 képviselő maradt el a közgyűlésről.

Kovács Gyula alispán pontban fél tíz órákor nyitotta meg a közgyűlést. Üdvözölte a nagy számmal megjelent képviselőket, majd kegyeletes szavakban elparentálván a város halottait: Gáti-Tóth János polgármestert és Pénztáros István főjegyzőt, figyelemztette a közgyűlés tagjait, hogy amikor a város új vezetőjének megválasztására szólítja őket a kötelességük, a közérdeket tartásuk szem előtt szavazataik leadásánál.

Bejelentette ezután az alispán, hogy a polgármesteri állásra három pályáztak: Fehér Gábor hajduszoboszlói városi árvaszéki ülnök, Fekete László dr. hajduszoboszlói ügyvéd és Szabó Imre dr. debreceni ügyvéd. A kijelölt bizottságba az elnöklő alispán Csíha Márton főjegyző, helyettes polgármester és Hetey Ignác városi tisztú ügyészt nevezte ki, a képviselőtestület pedig H. Kovács Bálint drt és Kiss Sándor drt választotta. A szavazatszedő bizottság elnöke lett Szécsy Miklós polgári iskolai igazgató, tagjai pedig Zakar Sándor és Czeglédy József képviselőtestületi tagok; bizalmi férfiak: id. Szilágyi János, Soós Mihály, Herczeg Bálint és Lénárt András.

A kijelölt bizottság, miután Szabó Ferenc dr. pályázatát visszavonta, első helyen Fehér Gábort, második helyen Fekete László drt jelölte. Id. Szilágyi János és több társa szavazást kértek, amit az alispán et is rendelt s annak tartamára az ülést felfüggesztette.

A szavazás nagy izgalmak közepette

Reichmann

harisnya különlegességeit tekintse meg! — Női flór harisnya 90 fill.-tól, ajour 95 fill.-tól, selyem különlegességek. Gyermek patent és flór harisnyákban nagy választék. Piacz-u. 85. Royal szállodával szemben

ment végbe, amely

Fekete László dr.

Fekete László dr.

szavazata volt.

Kovács Gyula

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

Fekete László dr.

az új polgármester

szavazata volt.

ment végbe. Összesen 143 szavazatot adtak be, amelyből

Fekete László dr	93
Fehér Gábor	48

szavazatot kapott, 3 szavazólap pedig üres volt.

Kovács Gyula alispán a közgyűlést újból megnyitván, közölte a választás eredményét s ehhez képest Fekete László drt megválasztott polgármesternek jelentette ki. H. Kovács Bálint dr., id. Szilágyi János és Vácz Ferenc tagokból álló kiüldöttség hívta meg a közgyűlésbe az új polgármestert, aki előtt Kovács Gyula alispán vázolta a polgármester kötelességeit és annak a reményének adott kifejezést, hogy az új polgármester híven fogja betölteni tisztét.

Fekete László dr. polgármester ezután letette az esküt, majd nagy általánosságban mozgó programot adott, kijelentvén, hogy a várost ki fogja vezetni az anyagi zavarok hinárjából s pártatlanul és erős kézzel fog dolgozni, végül az alispán, a képviselőtestület, a tisztikar támogatását, valamint a nagy közönség jóindulatát kérte. Csiba Márton főjegyző a tisztikar részéről szerencsét és sikert kívánt a polgármesternek és ígérte, hogy amennyiben a város és a közjó javára működik, a tisztikar tagjaiban hű támogatókra talál.

Fzzel a közgyűlés véget ért. Délben 12 órakor az Arany Bika helyiségében 120 terítékű banket volt, amelyen Kovács Gyula alispánt és Fekete László dr. polgármestert melegen ünnepelték.

Kiss Ferencet installálták.

Az új esperes székfoglalója.

Az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye közgyűlése.

A kollégium disztermében ma lélekemelő szép ünnepség keretében iktatták be az esperesi hivatalba Kiss Ferenc esperest. Az ünnepségnek különösen két dolog adott erősebb — szint, meleg hangulatot és mély jelentőséget. Az egyik a megnyilatkozott szeretet Kiss Ferenc személye iránt, amely szeretetnek az egyházmegye Kiss Ferenc esperesse választásakor is tanujelét adta. Ez az általános szeretet töltötte meg a beiktatás ünnepségét melegséggel, családi szímmel és kedves hangulattal. A második dolog Kiss Ferenc esperesi beiktató beszéde volt, amely az ünnepségnek tartalmat és mély jelentőséget adott.

A székfoglaló nem volt templomi beszéd. Az ember, a küzdő, gondolkodó és érző férfi szava szólt abból. Ember beszélt embertársaihoz, aki az emberi erőt, tudást, az akaratot, a boldogságot, kötelességet és jogokat a hitben keresi. A beszéd férfias volt, erős meggyőződéssel teli és frázisok nélkül való igazságoktól súlyos. Az egyházmegyei közgyűlés tagjai feszült figyelemmel hallgatták a bölcs szavakat és elragadtatással együtt érző megelégedéssel fogadták a beszédet, amelyet e szavakkal fejezett be az új esperes:

— De nem beszélni akarok, hanem cselekedni.

És e szavakban a tartalmas program legszebb és legbiztatóbb végrehajtására nyert biztosítékot az egyházmegye.

A beiktatásról és az azután következő közgyűlésről részletes tudósításunk a következő:

Az alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmegye ma délelőtt tartotta meg közgyűlését a kollégium disztermében. A közgyűlés pontban kilenc órakor nyitotta meg Szabó Lajos hajduhadházi lelkész. Világi részről Csohány László egyházmegyei gondnok-helyettes és egyházmegyei tanácsbíró elnökölt.

A megnyitó.

Szabó Lajos lelkész megható, szép imát mondott, amelyben áldást kér az új esperesre, a gyülekezetre. Ima után megnyitotta a gyűlést. Nyitójában rámutatott arra, — hogy az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye

gye szinte példátlan egyöntetiséggel választotta meg Kiss Ferenc lelkészt az egyházmegye esperesévé. Örömmel jelenti ezt be. Sajnos az öröm mellett gyászról is meg kell emlékeznie. Az egyházmegyének halottjai vannak. Meghalt a református egyház erőskezű, erős kálvinista jellemű és erőshitű Bánffy Dezső báró, az egyetemes konvent világi elnöke. Meghalt Dóczy Gedeon a leánynevelés kiváló harcosa, országos nevű pedagógus. — Gyász érte a büdzentmihályi egyházat lelkészének Sörös János lelkész halálával, aki az Ur hívószavára itt hagyta egyházát és családját. Meghalt a kiváló énekvezér Ferenczy János és az országos híri zeneiről és orgonaművész Beke Antal. Mindegyik híven igyekezett kötelességét teljesíteni. Nem mehet el a közgyűlés hideg szívével az emlékiük mellett. Végül üdvözölte a megjelent tagokat és a vendégeket és a közgyűlést megnyitottnak jelentette ki.

Tóth Lajos indítványára kimondta a közgyűlés, hogy a megnyitó beszédet jegyzőkönyvbe foglalja.

Az esperes beiktatása.

A megbízó levelek bemutatása után Mészáros Lajos felolvasta a szavazatbontó bizottság jelentését az esperes választásról, amely szerint az egyházmegye espereséül egyhanguan Kiss Ferenc püspökladányi lelkészt választotta meg.

Az éljenzéssel fogadott jelentés után — Szabó Lajos a következő szavakkal fordult Kiss Ferenc espereshez:

— Az imént felolvasott jelentésből örömmel állapítom meg és hozom tudomására, — hogy gyülekezetünk szavazatának mindegyikével, tehát egyhangúsággal lett megválasztva az alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmegye esperesévé. Méltóztassék most már nyilatkozni, hajlandó-e az esküt letenni.

Kiss Ferenc esperes a következőket válaszolta:

Nagytiszteletű Egyházmegyei közgyűlés! Amint isten parancsolt velem, úgy cselekszem s magamat késznek nyilvánítom, hogy az esküt letegyem.

E szavak után Mészáros Lajos jegyző olvasta fel az esküimintát, amelyet az új esperes érces, férfias hangon mondott utána. Az isten engem úgy segítjen elhangzása után — Kiss Ferenc a következő székfoglaló beszédet mondta:

Kiss Ferenc programja.

Világboldogító, embert idvezítő nagy eszmények szolgálatában égetni el az életet legszebb hivatása férfinak e földön. E nagy eszmények megvalósításának küzdőtere az egyház s mi lelképásztorok, kik a szolgálatnak eme szent megbízó levelét vettük, vagyunk elsősorban az Istennek számolás rettenetes felelősségével hivatva s kötelezve az arcvonalban küzdeni, hogy a Krisztus megváltó munkája félbe ne maradjon itt alant. E szent elkötelezetést érzem lelkemben, midőn egyházmegyének gyülekezeteinek mély hálával vett egyhangú bizalma a munkában, példaadásban első helyre állított. Nem nézem a reám váró feladatok nagyságát, nem tekintek erőim fogyatékosságára s hogy munkabírásom máris a végső határig feszítettett, egy parancsot hallok csak belülről: menj, mert menned kell s egy biztatás csendül lelkembe felülről: Elég neked az én kegyelmem!

Míg kötelességet felismerni tudok s kegyelmed Uram velem; megyek, küldj bárhová s megállok, ahova állítasz.

A zajtalan munka, békés alkotás, külső erősítés, belső építés nagy követelményeit állítom magam elé s az egyházmegye minden illetékes tényezője elé, midőn működésem irányát körvonalozni óhajtom. Inkább a sok — munka, mint a semmi, inkább dologban fogyasztani el az életerőt, mint tétlenséggel biztosítani hosszú esztendőnk hívságos nyugalmát. Nem ki mennyit élt, hanem ki mennyit használt; mértéke az élet becisének. Az én Atyám szüntelen munkás, én is munkálkodom s e munkásságban társul követek mindenkit. — Félelmetesen nagy munkamező nyílik a keresztény előtt, roskasztóan nagy feladat hárul az Ur szolgálóra, de ki mindvégig hű volt,

megtartatik. A siker titka a kitartás, a győzelem az önfeláldozás. Az Ur segítő kezét — még mindenki megtalálta, aki kereste.

Elvek szerint rendezni be az életet, eszmények sugári után választani meg az életutakat, igazságok hirdetésében s gyakorlásában tüzni ki az életcélt: ez ami hivatásunk. Élet elv, Eszmény és Igazság földön, mennyen egy van: a Krisztus! Krisztussal egyesülni: az egyéni lét üdve, Krisztust vinni be az életbe, a családba, a társadalomba; a látható egyház feladata és célja. Minden egyéb, emberi hiúság és hatalomvágy szülte külsőség.

(Templom és iskola.)

Hivatali működésemben ez a szempont fog vezérelni. Minden kérdést, ügyet, tárgyat az elvek, az eszmények az igazság szögéből, a Krisztusra vonatkozással mérlegek s e nézpontra kívánom mások figyelmét is irányítani. A mi nem használ a Krisztus ügyének, — csak a külső rend tekintetében foglalkoztat, de nincs olyan minuciónak látszó csekélység, mely teljes benső világomat mozgásba ne — hozza, ha a Krisztus ügyét szolgálja. Megbecsülöm a szavakat a gondolatért, melyet kifejezésre juttatnak, a köveket a templomért, — melyben az Isten igéje cseng, a rubrikát, a paragrafust a témát a jó rendért, mely illik a szentek egyességéhez, de lelket keresek a szavakban, élő köveket a templomban s kálvini erkölcsöt a jó rendben. Sürgetem a minél több templomot a nagy gyülekezetekben, de még inkább, hogy vasárnap délután a legkisebb faluban is felcsendüljön az Isten igéje; tovább adom a felsőbb rendeleteket iskolák építése, korszerű felszerelése tárgyában, de még hangosabban továbbítom ama legfelsőbb parancsot, minden bölcsesség kezdete az Urnak félelme, vigyázni fogok, hogy iskoláinkban az egyházkerület kiadványait használtassanak, de még inkább, hogy a biblia terjesztő társulat kiadványának lelke táplálja a tanítást; egyház látogatásaim alkalmával köteles ségszerűleg megnézek számadást, leltárt, iródat, jegyzőkönyvet s amit a forma megkíván, de — a saját gyarlóság érzete által szabott határok között — bele fogom vágni kérdő tekintetemet a szívekbe is: rendben van-e a lelképásztor, a tanító, a presbiter számadása a kötelességekkel, a szent elhivatással?

(Szociális munka.)

Mert nem jöttem közigazgatási gépnék, üres formulákat zakatolni, jelentéseket megdarálni, durva adatokat csillogó statisztikává finomítani, hanem jöttem kiáltani e lineázó, szabályzat és ügyrend gyártó hamis világnak: bele a Krisztussal a forrongó társadalomba s az éhezőknek kenyet, az elnyomottak szabadságot, a tudatlannak világosságot, a bűnösnek váltáságot! Éppen eleget hallott már a világ fórumai szöszékről, templomi katedrálról, iskola könyvekből, minden nyomor csodadoktorainak zagyva receptjéből, hogy baj van, — hogy segíteni kell, csak egyet nem hallott: — utánam! Tenni kell itt Atyámfiak és nem jajongani. Az egyháznak van erre példája, parancsa. Krisztus az éhezőt megelégité, — ma még több arcról mered rád a szűkölködés döbbenetes réme, lépünk a szociális mentő munkák terére, hitelszövetkezet, házi ipar, — földbérli szövetkezet, termelő, értékesítő társulatok, munkásközvetítés, érdekelletetek — bölcs egyengetése a még munkabírónak, — segítő, jótékony egyletek, menhelyek, árvaházak, Kálvineum a lerokadottnak, a tehetetlennek, az árvának. Krisztus tanított, ma is mennyi fej vár a felvilágosításra, elő a vasárnapi iskolával, konfirmáltak stb. egyletének, felnőttek oktatásával, különösen irni-olvasni tanításával (amelyet ma különös súlylyal — hangoztatok), közművelődési intézmények, — néplyceum, téli esték bevezetésével. Krisztus meghalt; küzdés nélkül nincs korona, önmegtagadás, feláldozás nélkül nincs apothéózis. — Belmissiónak is nevezik ezt a munkát németül és angolul, én magyarul *kötelességnek* nevezem.

Rátok gondolok első sorban lelkésztestvéreim; mi vettük itt a legdicsőbb megbízást s a legsúlyosabb felelősséget. Nem Krisztus katonája az, ki e mezőn minden Isten adta tehetségével nem forgolódik, nem lelképásztor, ki gyülekezete *tagjainak* lelki-teszt szükségét

szívére nem vette. De szól e felhívás az egyház minden hivatalosának: Gondnok, presbiter, tanító nem a pap dolgát végezi; ha ezekben munkás, a maga részét Isten mindenkinék külön kimérte s az ő munkatársa, ki másoknak szolgál.

Egyházunk összes élettevékenysége ma ugyszólván a közigazgatásban merül ki. Az egyéni hitélet helyére a hatósági szervek működése lépett s egyházalkotmányi fejlődésünk iránya a legutóbbi zsinat óta mintha oda tendálna, ahol már csak kormányzók és kormányzottak állnak egymás mellett vagy felett, hanem szemben egymással. Falusi tanulószobákba már nem fér a sok jegyzőkönyv, de azokban a belső építésnek nyomára is alig akadunk.

(Foglalkozunk a néppel!)

Állítsuk vissza a régi helyzetet. E magyar ref. egyház alulról nő, a földből emelte fel büszke fejét; a nép, a jobbjágy, az igavonó volt termő talaja. Szántották sokszor véresre, teremhetett bőven. Szántunk ismételen ebben az öserejű talajban az Isten igéjének mélyítő vasával, lágyítsuk a barázdákat a Krisztusi szeretet szelid harmatával, ne csak predikáljunk a népnek, hanem *foglalkozunk a néppel*, teremtsünk gyülekezeti életet, erősítsük az egyén hitét; ez a csoda erő, a nép, ez a minden jóra, nemesre képes és kész magyar nép, a szabadságnak, a megértésnek, az ös kölcsönöknek ez a tiszta forrása, a Krisztusban s a Krisztussal ujjaszúli egyházi életünket, ezt a megmerevült organismust!

E célra a békés alkotás, csendes építés embere kívánok lenni, de nem félek a harctól sem. A hitem szerinti igazságtól el nem térít semmi teremtet hatalmasság. Meggyőződésem, álláspontom lehet elfogult, vagy egváladalu, de megalkuvást vagy önzést nem ismer. Elveimért szívesen szállok küzdelemre s viselem a harc minden következményeit.

Pedig az idők úgy mutatják, hogy az építés eszköze mellett a védő fegyvert is meg kell ragadni. A fekete internationale a maga állásait annyira előre toltta, hogy előőrseinkkel már rég meg kellett volna ütköznie, ha a hivatalos opportunizmus s gerincetlen túlvatosság len em köti a cselekvésre kész karokat. Ne idézzünk fel felekezeti harcokat, ne tépjük jobban ezer sebből vérző hazánkat, — hangzik folyton a csilapító szó s elleneink ez alatt mind vakmerőbben nyomulnak előre, foglalnak el minden pozíciót, rakják meg a fontos pontokat a harcos katolicizmus fanatikusaisával, szorítják háttérbe embereinket, érdekeinket s zudítják ránk a külföldön államra, kulturára, belbékére mindenütt veszedelmeseknek talált sötét elemeket.

Sérteni nem akarok, így nem döntöm el a helyzet fel nem ismerése, gyávaóság vagy spekuláció-é a védelmi s ha kell viszonntámadó harc visszaszorítása, de annyit tisztán látok, hogy e taktika a protestantizmusban megbizonyosodott alkotmány fenntartó erő lekötésére vezet s ki védi meg államiségunkat, ha mi nem leszünk többé tényezők?

(A reakció ellen.)

Államul is egyházzal is mi csak szabad levegőn élhetünk. Létfeltételünk a tisztí liberálizmus, jövőnk alapja a demokratikus intézmények teljes kifejtése és pedig — nem félek a szót kimondani — százsor inkább radikális mint konzervatív irányzattal. A világot még mindég a reformátorok vitték előbb s a konzervativizmus nem sónak bizonyult, mely üde fennmaradást biztosít, hanem egyiptomi balzsamnak, mely mumiókat produkál. A mai reakció is éppen a konzervatív táborban találja ha nem nyílt támogatóit, de csöndes társait. S e reakció minden vonalon felvette a harcot. Felekezeti közti téren elég a Barkóczy nevére utalnom, mely ma már rendszert jelent, a népjogok terén a nemzeti suppremacia jel-szavával takargatott, de valójában az u. n. tör-ténelmi osztály, tehát osztályvérdék védelmére közzgazdasági téren az agrár tulhevéletekre, melyek a fogyasztás millióit tördelik bele a termelés ezreinek szolgálatkörébe, a közszabadsági nagy jogok a biztosítékok mai kezelésére, mely a gondolat szabad terjesztését polgármesteri elbírálás alá vette s az egyesítési szabadságot az O. R. L. E. ismeretes

Odysseias útján anoire-okon keresztül kezelemben honorálja; elég rámutatnom egyház-kormányzatunk teljesen bürokratikus alakulására, mely rohamlépésben centralizáló, — folyton a központi hatalom erősítésére törő irányzatával a gyülekezeti autonómia cselekvési köréül maholnap csak a kötelességeket hagyja.

Hivatás vár itt ránk kálvinistákra s e hivatás teljesítése nekünk belső szükségesszerűség. Az evangéliumi szabadság s a kálvini demokráikus megíelenési alakzat kijelölik az utat, melyen s a célt, mely felé törmünk kell. S ha a célt csak harccal érhetjük el, hát jöj-jön a harc; inkább ma, mint holnap. Minden nap késedelme értékes kincseket emész fel s e kincseknek mi nem szabadon rendelkez, tehát elprédálására is jogosított tulajdonosai, — hanem sáfárai vagyunk, melyeket hiven kell átadnunk utódainknak.

(Világosság, szabadság.)

Ami engem illet, nem habozom kimondani, hogy a békét teremtő harcot sürgősnek látom s annak siettetésére a mult nagy tapasztalatai s a jövő nagy kívánalmái által kötelezve érzem magamat. E mai minden erőmet lekötő, állásainkat feladó, ellenfeleinknek szabad előnyomulást biztosító silány békénél egészségesebb egy hecsületes küzdelem; a nyugalomnál, mely enervál, többet ér a harc, mely izmot kat acéloz. Csodálatos anyagok összetétele a vér, petyhüdt konok puha párnáin funkciója az emésztés elősegítésére korlátozódik, de ha az igazság harcában csordul ki pirosuló sebakon, harmatként hat nagy ideák, nemes eszmék — dus tenyészetére.

Imádom a világosságot, a szabadságot; a Krisztust, gyűlölöm a sötétséget, a szolgá-ságot minden formáiban.

Tiszta harcra, nyílt küzdelemre, mellett mell ellen, elvet elvek ellen hármikor kész vagyok, csak az orvtámadást, a gyeptü mögé lö-völdözést, a gyanúsítások fegyvereit vetem meg harcosaikkal együtt.

Zrinyi katonái Jézust kiáltották, hazát védtek, a gályarabok Isten nevéet zengték, hit-ökért szenvedtek; eszményekért így küzd az igaz, a keresztyén, a férfi . . .

Nem folytatom tovább.
Cselekedni akarok.

Az új esperes üdvözlése.

A folytonos helyesléssel, tetszéssel és él-jenzéssel kísért gyönyörű beszéd után a köz-gyűlés tagjai percekig tapsoltak és ünnepe-lték Kiss Ferencet.

Szabó Lajos a székfoglaló beszédre eze-ket válaszolta:

— Az előbb azt mondtam, hogy gyüleke-zetiünk egyöntetűen adta le szavazatát, most azt mondom jól választottak. Lehet-e ennek jobb bizonyítéka, mint az, amit a nagytszte-letű esperes ur programjából hallottunk. Sze-rettel lépünk nyomába, kériük fogadja el segítségünket nagy munkájában, hiszen meg-győződés, hogy sikeres lesz az. Kérjük a mindent megtartó, erőt osztó Istenünket, hogy e program kivitelét segítse meg.

Isten áldása, kegyelme, mindnyájunk sze-retete legyen Nagytiszteletűségedel.

Kiss Ferenc erre elfoglalta az elnöki szé-ket és most már ő vezette a tanácskozásokat. A közgyűlés egyéb részének lefolyásáról más helyen tudósítunk.

Az ünnepi ebéd.

Az installációs ünnepély befejező aktsa az az *ünnepi ebéd* volt, amelyet az egyházme-gye közgyűlésének tagjai délben egy óraker a Dreher-vendéglő nagytermében rendeztek az új esperes tiszteletére. A banketen *Baltazár* Dezső dr., a tiszántúli egyházkerület püspöke is résztvett, akit mint a ma installált esperes nemes elődjét, meleg ovációkkal vettek körül. Ott voltak továbbá nagy számmal a debreceni főiskola tanárai is, *Ferenczy* Gyula rektorral az élükön és számosan vettek részt az új es-peres ünneplésében az egyházi közélet kiváló-ságai közül olyanok is, akik nem az alsószab-olcsi egyházmege kötelékébe tartoznak. Az asztalfőn Kiss Ferenc esperes *Baltazár* De-zső dr. püspök és Márk Endre udvari tanácsos között foglalt helyet.

Baltazár Dezső dr. püspök nvitotta meg a pohárköszöntők sorát. Ez alkalommal — ugymond — utoljára szerepel hivatalosan az alsószabolcs—hajduvidéki egyházmegeyében. Nagy lelki öröme szolgál, hogy volt egyház-megyétől való bucsuzása összeesik Kiss Ferencnek esperessé történt megválasztatá-sával. Kiss Ferenc egyéniségét a haza és az egyház szolgálatában kifejtett működését az egész ország tisztelettel és csodálattal emle-geti, hajtsuk meg mi is az elismerés lobogó-ját az ő érdemei előtt. Nyugodtan látja az — egyházmegeye kormányzatát Kiss Ferenc ke-zeiben s azt kívánja, hogy az új esperes va-lósítsa meg mindazt a várakozást, amit a ma-gyar református egyház az ő bölcsességéhez, nemes lelkéhez, tíz- és lángszívéhez fiiz. — (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Szabó Lajos hadházi lelkész az egyház-megye távozó esperesét, *Baltazár* püspököt köszönti fel. — *Ferenczy* Gyula dr., a főiskola rektora, a kollégium üdvözlétét tolmácsolja, majd az új esperes programjának szépségeit méltatva arról a hivatásról beszél, amely a kálvinizmusra a magyar liberálizmus, demok-rácia és kulturális fejlődés terén vár. Ennek a hivatásnak a betöltőit, az egyházmegeye pap-jait s az élükön álló esperest életeti. — *Benedek* János országgyűlési képviselő a világi elemek nevében szólal fel. Az obstrukció szaharája után református Sionunk mai örömnepén úgy érezte, mintha oázisra ért volna, amikor hallotta azokat az elveket, amelyekkel másutt is szeretne hallani. Az új esperes program-beszéde lelke mélyéig megrázta. Ugy látja, — hogy azok a hangok, melyek Kiss Ferenc szí-véből jöttek, megtalálták az utat a szívekhez s az elmékhez. Az esperes programjának arról a fejezetéről beszél, mely a klerikálizmus ter-jeszkedésének meggátlását tűzi ki egyik leg-főbb feladatául és eszközüül e feladat megva-lósítására a progresszióért való küzdelmet. A haladásért indított harcban karöltve járó két testvére, a püspökre és az esperesre emel poharat.

Kiss Ferenc esperes beszélt ezután ál-talános figyelem közben. Mindenkör boldo-gan emlékszik vissza a mai napra, mert úgy tapasztalta, hogy az eszmék, amelynek hangot adott, az irányzat, amelynek szöszó-lója lett, igen sok szívből váltotta ki a visz-hangot. *Benedek* János szavaira reflektál ezután s fejtegeti, hogy a kálvinista egyház igazi népegyház, mert nem mi vagyunk az egyházért, hanem mi vagyunk elkötelezve a népért. Valóban alig lehetne elképzelni va-lami lehetlenebbet, mint egy református hierarchiát, a mi paritásos szervezetünk el-lentmond minden küriarchikus politikának, mert a hatalmi szempontok előtérbe túllulása felbillentené az egyensúlyt és benső harcok emésztenék meg az alkotásra hivatott erő-ket. Ha fölvetődik a világi és egyházi ele-mek viszonya, megelevenedik szóló előtt az Exódusnak az a jelenete, amikor Áronék föl-tartják Mózes elfáradt karját. A két elem-nek a kölcsönös támogatás a kötelessége a kálvinista egyházban is. A mi egyházme-gyénk mindenkor klasszikus mezeje volt az egymás megbecsülésének, a világi és egyhá-zi élet paritásának s a jövőre nézve is győ-nyörű perspektíva nyílik e paritás fönnma-rálására az egyházkerület mai vezéreinek együttműködésében. Az egyházkerület fő-gondnoka a mi egyházmegeyénk gondnoki székéből, püspökünk a mi egyházmegeyénk esperesi székéből jutottak a vezéri polcra, ez a mi biztosítékunk, hogy egyházunk a világi és egyházi elemek paritásának fönn-tartásával fog haladni a kitűzött cél felé. S itt, ahol egyházmegeyénk papságában az Orle középhadát látjuk egybegyűlve, lehe-tetlen ki nem térnem azokra a vádakra, a melyeket a mi elnökönkre országos egyesü-letünk megalapozásakor kiáltottak s kiál-tanak még ma is bizonyos lombtalan berkek-ből és zsványtüzek mögül. (Zajos felkiáltá-sok: Éljen *Baltazár*!) A mi egyházmegeyénk világi elemei együtt küzdöttek velünk az al-kotásokban, a nép boldogítására irányuló munkánkban. Megragadja az alkalmat, hogy odahelyezze az elismerés koszorúját a vilá-gi elem elé, amely annyit küzdött a haza s az egyház i-vára s életeti a tanítói s tanári

kart, a pres-biter, tanító nem a pap dolgát végezi; ha ezekben munkás, a maga részét Isten mindenkinék külön kimérte s az ő munkatársa, ki másoknak szolgál.

Ellopt

A híres

Van, ille egy híres ere-meretes volt je. Hatalmas, egy repedéss a monda, ho-vezér az aug-vele Konrád

— Igy,

szolgám lesz

Ez a híres

gyarországra

vezér egykor

került, ahol

ott őrizték.

Akadtak

hanem idegen

lis közlekedé

rándokoltak

berénybe, ho

történeti ere

Konrád herc

a csatákban

vezér híres s

ugyan, bár s

hogy megfuij

ták híres öss

Gyula is.

Lehel kü

gisztrátus jó

hette. Minden

söt a jászber

mutogatták a

res ereklyét,

ki sem látja

az, aki meg

vagy udvar

urai.

Ezért a

Jászberénybe

lyét, épen ug

rosi magisztr

ri ezt bevalla

be senkit ab

kiürtjét őrzik.

Nem tud

Jászberényb

jó volna, ha

vatalosan me

ellopásáról el

KÖ

Beiratás

debreceni ref

iskolájában és

Legj

kart, a presbi siumokat, a gondnokokat s a főgondnokot.

Szünni nem akaró éljenzés és taps követte az esperes gyönyörű beszédét és az ünnepi társaság tagjai tömegesen siettek Kiss Ferenc üdvözlésére.

Benkő Lajos hajdunánási lelkész a tanári testületért s annak lelkes vezéréért, Ferenczy Gyula rektorért emelt poharat. — Bán Ferenc nánási igazgató az alsószabolcs hajduvidéki egyházmegye tanítóegyesülete nevében üdvözölte az új esperest. Kálmán Lajos hajduböszörményi főgondnok Szabó Lajos hajduhadházi lelkészt, az esperesi hivatal ideiglenes vezetőjét köszöntötte fel. Az ünnepi társaság délután fél négy óra tájban oszlott szét.

Ellopták a Lehel-kürtjét.

A híres ereklye rejtélyes eltűnése.

Van, illetve volt nekünk Jászberényben egy híres ereklyénk, amelynek hire-neve ismeretes volt az egész világon: a Lehel kürtje. Hatalmas, faragott csontkürt ez, rajta egy repedéssel. Erről a repedésről azt tartja a monda, hogy akkor támadt, amikor Lehel vezér az augsburgi csata után agyonütötte vele Konrád német herceget, mondván:

— Így, legalább te mérsz elöttem és szolgám leszesz a másvilágon!

Ez a híres kürt később visszakerült Magyarországra és mint szent ereklye, Lehel vezér egykori dominiumába, Jászberénybe került, ahol a városházán helyezték el és ott őrizték.

Akadnak nemcsak magyar emberek, hanem idegenek is, akik a rettenetes vicinális közlekedési viszonyok közepette is elzarándokoltak Lehel vezér híres földjére, Jászberénybe, hogy gyönyörködjenek a híres történelmi ereklyében, amely okozója volt Konrád herceg gyászos halálának s amely a csatákban győzelemre serkentette Lehel vezér híres seregét. A kürt hangot nem adott ugyan, bár sokan megpróbálkoztak vele, hogy megfújják; többek között a kuruc nőták híres összegyűjtője, az elhunyt Káldy Gyula is.

Lehel kürtjét eddig a jászberényi magisztrátus jóvoltából mindenki megtekintette. Mindenki megkapta rá az engedélyt, sőt a jászberényiek bizonyos büszkeséggel mutogatták az odátvedt idegeneknek a híres ereklyét. Most azonban hónapok óta senki sem látthatja már Lehel kürtjét, Akárki az, aki meg szeretné tekinteni, udvariasan vagy udvariatlanul elutasítják a város urai.

Ezért azután az a hir kelt szárnyra Jászberényben, hogy ellopták a becses ereklyét, épen úgy, mint a Mona Lisát, de a városi magisztrátus nem akarja vagy nem meri ezt bevallani. Ezért nem bocsátanak most be senkit abba a helyiségbe, ahol a Lehel kürtjét őrzik.

Nem tudjuk, mi igaz a hírből, amelyet Jászberényből jelentenek, de mindenesetre jó volna, ha a jászberényi magisztrátus hivatalosan megcáfolná az érdekes ereklye ellopásáról elterjedt híreket.

KÖZOKTATÁS.

Beiratások a felsőbb leányiskolába. A debreceni református egyház felsőbb leányiskolájában és tanítónőképző intézetében a

beírásokat október 1—3 napjain (vasárnap, hétfő, kedd) délelőtt 8—12 óráig szközöljük, 2—4-én délután javító felvételi és magánvizsgák tartatnak. Az iskolai évet október 5-én, csütörtökön reggel 9 órakor nyitjuk meg. Az igazgatóság.

Fehérek és Feketék.

— Harctéri tudósítás. —

A keleti hosszúság nyugati és a nyugati szélesség keleti fokának egyik Hajduszoboszlóba szökölő fokánál találkozott egymással az ellenséges tábor. Poharak csörgése és pezsgők durrogása jelezte azt a véres üsszetűzést, mely két nagyhatalom egyikének letörésével fog végződni.

A hajduszoboszlói közvéleményben megpattanni készült a várakozások megkopott hurja. Eltörpült a tripoliszi kérdés és madányi pehelyé zsugorodott a névszerinti szavazások terhe. A helyi tözsde még a rómainál is erőtlenebbül hanyatlott alá, akár csak egy vidéki drámai primadonna, mikor a Kaméliás hölgy negyedik felvonásához ér. Az órák megállottak s mindkét tábor fiai, hűségesen várták a napkeltét, mely utbaigazítást fog adni a világ forgásáról.

Egyszerre kinyitlak a „Feketék” ablak-sáncai s a „Fehérek” áthallották az onnan kiömlő évszázados harci éneket:

Nem kellesz énnekem,
Te piciny Fehér,
Mert az én nagy Feketém
Ezerszer többet ér . . .

Ökölbe szorultak a kezek s a vad indulat törtézte a kezekbe kerülő fűveg és porcellán tállakat, poharakat és áldomáshoz szükséges egyéb szentelt tárgyakat. A padlót pedig beborította a piros bikavér . . . Látszott, a hur végsőig feszült s ha még pár óráig késik a nap, egy csepp ital nélkül pusztul el a város.

Am úgy látszik, a vezérek is megelégtették a felajzott lelkesedést, mert „feiram”-ot vezényeltek, ami annyit jelent, hogy kiki a „maga szakálára.” Mire a harcosok abbahagyták a dervis táncot s szép csatarendben indultak a harctérre. Adázul folyt a küzdelem s hol „Fehér”-re, hol „Feketé”-re billent a mérleg, mignem az egyik vezér cselhez folyamodott. Vas-tag talpu csizmát húzott lábára s golyó nem fogja mándlit a bugyellárisa védelmére és átugrott a Fehérek táborába. Itt sok öreg harcos volt, akikkel békés időben együtt munkálkodott, váltó és más családi ügyekben egy mesgyét járt. Félrevonta ezek egyik-másikát s édes titkokat sugott a füllébe:

— Minek nekünk ez a „Fehér”. Van benne valami hasznunk? Nincs ugy-e?! Aztán amannak az apja, nem e volt sokáig a ti csapatok polgári mestere is?! Már pedig úgy tanítja az irás, hogy mindenki maradjon a maga mesterségénél, mért akartok erővel „Fehéret” csinálni a „Feketéből?!

S a lelkesedés tüze kétszeres erővel csapott fel tülről, míg emitt egyre kihalóbb lett. Ugy hogy a Feketék feltartóztatlanul nyomultak előre az egyre jobban fogyatkozó Fehér csoport sorain keresztül. Mikor pedig ezeket a félelem és kishitűség szerte szórta, bortól és lelkesedéstől áthatottan, de a Kárpátoktól Adriáig hangzó hevülettel esendült a győzelmi ének:

Nem kellesz énnekem,
Te gyöngye Fehér,
Mert az én nagy Feketém
Ezerszer többet ér . . .

Conferencier.

Színház és művészet.

Megnyitó előadás. Zilahy Gyula szintársulata szombat, szeptember 30-án tartja az idei évad első előadását. A kiválóan szervezett új társulat operett-személyzetének jut az elsőség, hogy Fall Leó bájos zenéjű operettjében, a Babuskában mutatkozzék be. A rendkívül mulattató ujdonság kitünő szerephez juttatja a társulat szubrettjét: Borbély Lillit, aki Rozalilla szerepét játssza. Csanády Irma Ivettet, Torday Erzs Prunierné, Falussy István Tiborius, Deésy Alfréd Belaturelle marquis, Ligeti Lajos Buf-

fon, Kassay Károly Talmi Ézsaiás színigazgató és Békési Antal Alfonzó szerepét játsszák. Az operettet Kassay Károly rendezi és Schusztér József vezényli. Az igazgatóság nemcsak kiváló gondnal, de pompás kiállítással is viszi színpadra a bemutatót, melynek első előadása Máramarosszigeten szeptember 16-án folyt le rendkívüli sikerrel. A társulat csütörtökön a déli vonattal érkezik Debrecenbe, pénteken a debreceni színpad méreteihez alkalmazkodó próbát tart a Babuskából. A megnyitó előadás fényét emeli az előadás előtt a színházi zenekar által előadott Rákóczi-nyitány, melyet Mártonfalvy György karnagy vezényel és a Tanhäuser opera nagy áriája, amit Zilahyné S. Vilma énekel, végül a szintársulat teljes személyzete a Himmuszt énekl el. A megnyitó előadásra jegyek előre válthatók pénteken reggel kilenc órától a színházi pénztárnál. Az előadást bérletszűnethen tartják meg.

Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután a Cigánybáró, Strauss örökszép zenéjű operettje kerül színpadra elsőrangú szereposztásban. Saffit Zilahyné, Arzenát Belezna Margit, Ciprát Csanády Irma, Zsupánt Székely Gyula, Carnerót Deésy Alfréd, Gábor diákot Falussy István játssza. — A délutáni előadásra mérsékelt áru jegyek már péntektől kezdve előre válthatók a színházi pénztárnál. Az előadás délután három órakor kezdődik. Este fél nyolc órakor a Babuska operett kerül színpadra második, vasárnapi kisbérletben.

HIREK.

— Miniszteri vizsgálat a városnál. — György Henrik belügyminiszteri főszámtanácsos és Janda Károly dr. miniszteri kiküldöttek, akik három nap óta vizsgálják Debrecen város pénztárában és a számvétségben a kezelési rendszert, ma a vizsgálatot befejezték s megkeresték a vállalatok vizsgálatát, amelyet még holnap is folytatnak. Ma a téglagyárba mentek ki. A miniszteri kiküldöttek pénteken utaznak el.

— Az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye közgyűlése. A debreceni református kollegium disztermében tartotta meg ma délelőtt kilenc órakor az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye közgyűlését, amelyen igen sok folyó ügyet tárgyaltak le. Többek között Mészáros Lajos bejelentette, hogy Bélteky Lajos az esperesi helyettesítéséért neki járó s följáró pecsét díjat nem fogadta el, hanem azt a Kálvineum javára adta. A közgyűlés köszönettel vette ezt tudomásul. Tudomásul vette a közgyűlés azt is, hogy büdszentmihályi lelkésznek Bálint Istvánt választották meg. Két tanítónő és három új tanító tette le ezután az esküt. Elnöklő Kiss Ferenc esperes a következő beszédet intézte hozzájuk:

— Az egyháznak hadseregére van szükség nagy munkájában. Vessék be sziveikbe ezt a három szót Isten, haza, emberszeretet. Ez vezesse önöket. Ez ragyogott iskoláink homlokzatán. Munkájukra kérem Isten áldását. Az Isten éltesse Önöket.

Sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés Rásó Gyula kir. tanácsos főgondnok lemondását, aki öreg korára való tekintettel kéri lemondásának elfogadását. A közgyűlés a választást a főgondnoki tisztre elrendelte és a választás határidejéül december hó 1-ét tűzte ki. A közgyűlés ezeken kívül még egész sereg folyó ügyet intézett el.

— Ülés az egyháznál. A debreceni református egyház gazdasági bizottsága e hó 28-án délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen folyó ügyeket tárgyalnak.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

— **A számonkérőszék ülése.** Debrecen város számonkérőszéke ma délelőtt a közgyűlési teremben Domahidy Elemér főispán elnöklété alatt ülést tartott, amelyen az előadók munkásságukról számoltak be. A főispán mindent rendben talált s teljes megelégedését fejezte ki a tapasztaltak felett. — Különös megelégedését fejezte ki Ronesik Lajos árvaszéki elnöknek az árvaszék munkásságáért. A mérnöki hivatalnál több hátralekös ügy van. E hátralek azonban onnan származik, hogy a mérnöki hivatal létszáma hiányos, úgy, hogy folyton kisegítő erővel s ideiglenesen alkalmazottakkal kellett az óriási nagy munkát végeztetni. A hátralekös ügyek közt szerepel a debreceni jégpálya ügye is. A számonkérőszék kifejezést adott ama kívánságának, hogy a jégpálya az idén oktetlenül meglegyen, mert képtelenség, hogy ilyen nagy városban, mint Debrecen, ne legyen jégpálya. Ha másként nem lehet, segítse az építést a tanács is. Az idén legalább agyagalapon meg kell lennie a jégpálynak, amelyet a vízvezeték elkészültével odafejlesztnek, hogy az nyáron csolnázó tó legyen.

— **Súlyos vádak a budapesti mentőigazgató ellen.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Egy fővárosi estilap ma szürnyű vádak közlő Kovács Aladár dr., a budapesti mentőegyesület igazgatója ellen. E vádak szerint Kovács Aladár dr. éveken át hűtlennül kezelte az Egyesület pénzt, abból magának sokat megtartott és bírnos uton nagy összegeket kaparított magához. A súlyos vádakra ma este Kovács Aladár dr. nyilatkozatot adott le, amelyben kijelentette, hogy a vádak nem igazak és valami rosszindulatú rágalmozó művei.

— **A debreceni vendéglősök, kávéosok és kocsmárosok e hó 29-én pénteken délután 4 órakor a Dreher-söröcsarnok virágtermében Márkus Jenő elnöklété alatt rendkívüli gyűlést tartanak,** amelyen részt vehetnek nem ipartársulati tagok is. Az elnökség ez uton is kéri az összes vendéglősöket, kávéosokat és kocsmárosokat, hogy a gyűlésen saját jól felgott érdekében jelenjenek meg. Dr. Benedek János országgyűlési képviselő már megérkezett Debrecenbe s elkészítette a zárórára vonatkozó szabályrendeletet és ezen a gyűlésen ismertetni fogja annak pontozatait.

— **Az ipartestületi gyűlés epilógusa.** A hajduböszörményi ipartestület múlt év márciusában közgyűlést tartott, melyen Hibián Károly rendőrkapitány elnökölt. Ugy lát-szik, Fehér Gábor és 7 társa nem voltak megelégedve a működésével, mert panaszt tettek ellene, hogy a jegyzőkönyvet meghamisította s a tárgyalást is szabálytalanul vezette. A tanács azonban, hová beadványukkal fordultak, a vádat nem látta beigazoltaknak s az esetet áttette a kir. ügyészséghez. Ma volt ebben az ügyben a tárgyalás s Fehér Gábort, mint a beadvány értelmi szerzőjét 8 napi fogházra, az aláírókat 50—50 korona pénzbírságra ítélte a törvényszék.

— **Díjtekvés.** A debreceni pénzügyi tisztviselők kuglizó egyesülete a teljesen fával burkolt új tekepályán folyó évi október hó 1., 2., 3., 4. és 5. napjain délután 5 órától este 10 óráig tartó díjtekvést rendez, amelyre az érdeklődő intelligens közönséget tisztelettel meghívja. Ez alkalommal a szerencsés nyerők között tíz darab igen értékes díj osztatik ki. Az egyetlen eredményt elért nyerők között ritterezés október hó 8-án délután öt órakor lesz.

— **Nagy ékszerrablás Lugoson.** A lugosi rendőrkapitányság ma táviratilag értesítette a debreceni rendőrséget, hogy 26-áról 27-re virradó éjjel Hegyesi Ármin ékszerész boltját ismeretlen tettesek álkulescsal felnyitották, az egyik ablakredőny eltolása után a kirakati belső ablakokat kifeszítették és a

boltba hatolva, onnan mintegy 15—16000 korona értékű ékszer elemeltek. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Családi viszály elől a halálba.** D Nagy Pál szoboszlói gazdálkodó állandóan rossz viszonyban élt a családjával. Tegnap ismét hangos volt a perpatvan közöttük, az öreg annyira elkeseredett e miatt, hogy megvárta, míg mindenki távozik hazulról, aztán a nadrágszíjára felakasztotta magát. Mire ráakadtak, halva volt. D. Nagy Pál jómodu ember, aki virilis jogon úgy a városi képviselőtestületnek, mint a megyei törvényhatósági bizottságnak is tagja volt.

— **Életunt utcaseprő.** Marjai Sándor utcaseprő volt. Porban, piszokban vájkált derékig. Az arca szennyes lett az élet verejtékétől s a mellére rakodott a tuberkulózis előhírnöke, a pókhálószerű porrétég. Így aztán nem csoda, ha megunta az életet. Amíg családja távol volt, ma délelőtt felakasztotta magát. Délben jött haza az iskolából kisleánya, aki a lakást zárva találta. A szomszédok erre betörték az ajtót s ott találták az utcaseprőt a gerendára felakasztva, holtan. Régen készülődött a halálra s többször említette, hogy öngyilkos lesz.

— **Párbajvétségért elítelve.** Ujfalussy Sándor 22 éves nyirmihálydi fiatalember, a ki a fővárosban végzi tanulmányait, itt lenu volt látogatásban Debrecenben. A kávéházban összeszólalkozott Bossányi Zoltán főhadnaggyal, kivel előbb pisztoly, majd kardpárbajt vívott, mely alkalommal a főhadnagy fülét és vállát megsértette. Ma itélkezett felette a kir. törvényszék és párbajvétségért 6 napi államfogházra ítélte. — Az ítélet ellen úgy ő, mint a kir. ügyész felebezést jelentettek be.

— **Tűz.** Ma éjszaka a Csapó-utca és Arató-utca sarkán álló ház teteje kigyuladt és leégett. Azonban mielőtt a tűz elharpózhatott volna, a tűzoltók a tüzet elfojtották.

— **K 1.50 fillér egy pár női glace bőr keztyű Györfi Testvéreknél, Piac-utca 30.**

— **Legmodernebb szabású francia fűzők, bőr ridikülök, pénztárcák, saját készítésű keztyűk legjobban szerezhetők be Vitaliusnál, Piac-utca 16. sz.**

— **Világhírű Habig kalapok egyedüli raktára Aszmann Ferenczénél, Piac-u. 27.**

— **Figyelmet érdemel, hogy a legszebb és legfinomabb boákat, karmantyukat (mutfok) Végh Gyula szücsmesternél szerezzük be, mivel az első Magyarországi Dívat szücsipari kiállításán jó munka, jó izlés, versenyképességért állami bronzéremmel lett kitüntetve. Határozott szolid árak. — Teljes tisztelettel Végh Gyula Piac-utca 42.**

Haszonbérlet.

Dr. Balkányi Miklós mártonfalvi 1000 holdas birtoka haszonbérbeadó. Értekezhetni tulajdonossal Debreczenben, vagy Mártonfalván. Telefon 2. szám.

A legújabb és legmodernebb ékszerek készílnék

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.

Javitások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközölteknék.

Pontos kiszolgálás.

— **A legszebb uri-dívat** cikkeket Frank Testvéreknél szerezhetjük be.

— **Modern fallképekben állandó** ujdonságok Thaisz Arthur papíráruházában.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytözsde

Schwarcz E. debreczeni üzománys távirati jelentése, Budapest, 1911. szept. 27.

Készáru 10 olcsóbb.

1911. októberi buza	11.72	—
1912. ápr. buza	12.03	—
1911. októberi rozs	10.03	—
1911. ápril rozs	—	—
1911. okt. zab	9.31	—
1911. ápril zab	—	—
1912. máj. tengeri	8.39	—
1911. aug. tengeri	—	—
1912. szept. tengeri	—	—

Olesó kamat mellett

5 esetleg 10 évi

visszafizetésre kölcsönöked ad, valamint kereskedői követeléseket leszámítol a

Debreczeni Takarékszövetkezet

Csapó-u. 19. szám. (Knoll-ház.)

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenvei József.

XVII. FEJEZET.

Ulusia hirt hall az angolról.

Rudolf grófot jól ismerték a bécsi Erlach-palotában és a szolgálknak már fel sem tűnt, amidőn jött. Most azonban tíz hét is eltelt, — mióta uaoljára ott volt és május 3-án, a rabkai lázadás után, anélkül hogy előre jelezte volna, váratlanul megérkezett és megkérdezte, hogy a grófnő otthon van-e.

— Nincs itthon, de minden percben várjuk — felelte a hatalmas szolgál, aki szinte dominálta az óriási udvart. — Parancsolja — megvárni méltóságod?

— Igen, — megvárom — mondta a gróf. Más kellemes személyiségek is üdvözölték és hajlongtak, mert ebben a házban az — egyenes tartás szinte türethetlenné tette volna az életet. Egy kis szobába ment fel az első emelére és ott várt arra, akit gunyosan az ur-nőjének nevezett.

Gyönyörű kis szoba volt és az Arenberg-parkra nyitlak az ablakai, ami Bécs előkelő világának, a legpompásabb városrésznek a kellős közepén fekszik. — De a grófot sem a szoba se ma park nem érdekelte ebben a pillanatban. Egy gyors tekintet az íróasztalra, ahol munkás, szorgalmas kezek nyomai voltak láthatók bizonyítottak amellet, hogy — nagy munka folyhatott ott. Levelek heverték nagy össze-visszaságban rajta. A gróf elmosolyodott a nagy szorgalom láttára, aztán oda-állt az ablak mellé megint.

Oh igen. Rudolf grófnak nagyon jól ment a dolga és éppenséggel nem volt elégedetlen a sorsával. Való igaz, hogy a téli kaland nem egészen úgy sikerült, mint gondolta, mert a

parlamentben
kat olvastak
emberről, ak
agyon üldöz
mek vállalá
a sajtó, sem
lyos kényel
csak elvitázh
és ez elég vo

Menyaszony

Kasz

megérkez
legolcsóbb

asztal

ebédle

villany

melyek a
dabb kiv

z

Olesó á

Vendéglő

Tro

ébreszt

Pontosan

API

Piac-utca

Köz

összevont vi

legsike

Dr. KÁLI

közé

(Budapest,

Bennlakók

Leányka

patent harisny

a Csip

Pontos, szolid

ujdonságok.

Csipek

Kizár

Van szer

heces tudomás

alatt egy a ma

nőiruha

hol a legelegán

jótallás mellet

nyesebb igények

Kérem a bizalm

női

parlamentben és a sajtóban kemény igazságot olvastak a fejére, mondtak meséket egy emberről, aki azzal kezdte, hogy a népet — agyon üldözte, aztán a felelősséget egy gyermek vállára tolt. De végeredményében sem a sajtó, sem a parlament nem okozott neki súlyos kényelmetlenségeket, mert ime, mégis csak elvitázhatatlanul ő volt az ur Rakkában és ez elég volt neki.

(Folyt. köv.)

Mennyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

Főutcai üzletbe

megérkeztek és nagyválasztékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali-, függő-, szalon-, ebédlő- és hálószobai villany csillárok és lámpák

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olcsó árak! Kifünő árak!

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Trom, Trom, Trombitás

ébredtő óra. Ujdonság!

Pontosan szabályozva 3 kor. 20 fillér

Apródinál, Piacz-utca 12. szám. (Stenczinger-ház.)

Középiskolai

összevont vizsgákra, érettségire, javítóra legsikeresebben készülhet a

Dr. KALLAY-féle szeminárium

középiskolai osztályában

(Budapest, IV., Kaplony-utca 5. szám.)

TELEFON 125-38.)

Bennlakóknak elsőrendű teljes ellátás!

Leányka iskola kötények, patent harisnyák legnagyobb választékban, legolcsóbb árban

a Csipke Áruházban. Pontos, szolid kiszolgálás. — Naponta érkeznek ujdonságok. — Kérem a czime ügyelni! Budapesti Csipke Áruház fiókja, Sas-u. 4.

Kizárólag alkalmi vételnek.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközön ég hacsak tudomására hozni, **Kazinczy-utca 2. szám** alatt egy a mai kor igényeit kielégítő

nőruha varrodát nyitottam,

hol a legegészségesebb s legdivatosabb angol készítményeket jótállás mellett pontosan készítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Kérem a m. tisztelt hölgyközönség b. megrendelését a bizalmát. Alázatos tisztelettel

Szilágyi Gyula

női szabó, Kazinczy-utca 2.

Killer Ede butorgyáros

cs. és kir. udvari szállító

DEBRECZEN, Piacz-utca 68. sz. alatt.

Alapított 1885. évben. — Több aranyéremmel kitüntetve. Telefon 12. szám.

Dus választék modern, finom, olcsó és izléses kivitelű

szilárd butorokban.

Állandó hiállítás modern mennyasszonyi kelengyékben.

Ékszer és aranyműveket

ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni, keresse fel

KOSTYA JÁNOS

ékszerész és óra üzlet

Széchenyi- tca 1. szám Ref Kistemplommal szemben

∴ Javítások pontosan eszközöltetnek. ∴

Életveszélyes tolongás van

most a Kistemplom mellett levő

Rózsa-féle

női divat üzletben.

Siessen is mindenki, mert csak rövid ideig tart még

a végeladás

s így kevés alkalom van féláron is alul kabátokat, aljakat, blousokat, gallérokat, kalapokat, kalapdiszeket vásárolni.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi ujdonságok

Női divat kelmék, Selyem ruha kelmék, Francia velezek, ∴ Bársonyok, Ruhadiszek. ∴

Hogyan védekezzünk, hogy a

drága fa

a tél folyamán tönkre ne tegyen bennünket. Ugy, hogy

olcsó szén és koks

tüzelésre rendezkedjünk be és szerezzük be idejekorán **szükségletünket**

Klár Andor

részv. társaságnál

Debreczen, Piacz-u. 77.

Telefon 445. Telefon 445.

Szén, Koks, Brikett olcsó és legjobb minőségekben állandóan raktáron.

Évi kötésre előnyös ajánlat.

Átmeneti felöltők

24 koronától

feljebb kaphatók

Grünfeld Adolf és Társa

Legolcsóbb férfi- és fiu ruha áruházában

DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon házban hol eddig is volt Piacz utca 44. sz. Dr Ujfalussy-ház **udvari helyiségeibe helyeztem be,** hol is óriási választékot tartok mi denféle styú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely **Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.**

Rosenfeld Róza

speciál fűzőkészítő

Piacz-utca 56. sz. alatt.

Készít jótállás mellett az utolsó divat szerint, elől egyenes, reform, orvosilag elismert

gyomorvédő fűzőket.

Haskőtőket s minden e szakmába vágó munkát. Nagy raktár párisi és brüsseli modellek után készült minden kivitelű **fűzőkben, mell-tartó és egyenes tartókban.**

nyak előnyösek.

Ugyanott varró és tanuló leányok felvétetnek.

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság

DEBRECZEN, Piacz u. 73 sz. a.

Elfogad

betéteket

takarékkönyvekre és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. — Ezenkívül az intézet fizeti a betét kamat- adót is.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Fűszernagykereskedésben egy utazó ki helybeli piacon ösmeretséggel bír, valamint a vidéken jól be van vezetve, azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Egy háziszolga azonnal felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában.

Női kereskedelmi kitűnő sikerrel végzett urilány megfelelő állást keres. Bővebb információt szívesen ad Csillag könyvkereskedés. Városháza-épület.

Fiatal pár keres jól főzni tudó mindenest. Német előnyben részesül. Tudakozódhatni Széchényi-utca 46.

Született Francia urilány francziát és németet tanítana órára, vagy családnak társalgási órát is ad. Cím a kiadóhivatalban.

Irodista, ki a gép, különösen pedig a gyorsírásban kellő jártassággal bír, Groszmann és Mandel banküzletében felvétetik. Hunyadi-u. 21.

Jó írásu fiatal ember cimirásokat elfogad és azt gyorsan elvégzi. Cím 339. számú telefon.

Adás-vétel.

Valódi ementhali, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemegeajtók, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városháza-utca 2. Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
árúházaiban
TELEFON
501
Johann Debrecezen,
Piac-utca 49. postával szemből.

Figyelem hölgyeim! Megnyit az új Parti áruház Degenfeld tér 1. sz. alatt, ahol ez a két héten egy pár ezer selyem, bársony, szövet és batist blouzok kerülnek eladásra, az árak oly alacsonyra vannak szabva, hogy saját érdeke hogy azt megnézze

Csemege szállít szép Schaszla 5 kg. kosarakban 36 fill. Darvas Miksa szőlő kiv. tele. Telefon 294.

Eladó must 150 hl. fajsúlyból. Közelebbit Központi Bank főkönyvelője, Piac-u. 65.

Fischer Menyhért

saját készítményű czipő árúházát, valamint a czipész műhelyét megnagyobbitotta Piac u. 9. sz. alatt (Frank Rezső mellett.) — 24 óra alatt bármilyen különleges mérték utáni czipők készülnek.

Mész. Ha olcsó meszet akar venni, csak Szügyi hez kell menni. Szügyi mésztelep Bánffy u. 6. Telefon 945. (Hungária malom mellett.)

Butorok és szőnyegek iegolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchényi-u. 19. Mindenféle kárpitos munkák felvételnek.

A Bocska kertben 4 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Eladó egy jókarban levő lámpa elutazás miatt Piac-utca 42. I. emelet, hátul az udvarban.

Lakta.

Bérbeadó telek. Kb. 3000 négyzetöl az István malommal szemben, alkalmas építéseknek, raktárnak. Bővebbet Központi Bankban.

Kalendárok.

Ha jól akar inni-enni. Csak Goldstein-hoz kell menni. Goldstein Bodegája Piac-utca 85. az (Uj-utcában.)

Kölcsön fürdő-kádak kaphatók Piac-u. 32. Kiss Ignác új helyiségében.

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Legszebben tisztít, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u. 5.

Weisz Ferenc épület és mű-butor asztalos " József-kr.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Zongorák, Pianók,

Czimbalmok és mindenféle hangszerek legnagyobb választékban kaphatók

Schmidt S.

zongora és hangszer raktárában
Piac-utca 13. sz.

Megnyit a GLÜCKEDE

ujjonnan berendezett
czipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreczeni első takarékszövetkezet épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

Bankegyesület

Piac-u. 72. sz. alatti palotájában II emeleten kiadó f. évi november 1-re 4 szobás a Piac-utczára néző minden kényelemmel ellátott

lakás.

Értekezhetni Dr. Horvát Sándor Piac-u. 16. sz. a. irodájában.

Köztudomásu ma már, hogy

Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma

(Budapest, IV., Kaplony-u. 5. Telefon : 125-38.)

készít elő legsikeresebben ügyvédi, bírói vizsgákra, az összes szigorlatokra, alap- és államvizsgára.

JOGÁSZ-OTTTHON! Bentlakóknak elsőrendű teljes ellátás!

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok ügyelői útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
Debreczen, Piac-u. 79.

Egy a leghírnevűtöméshez való utasítást tartalmazó füzet bárkinek ingyen kiadatik.

Az Irinyi kertészet faiskolájának

új árjegyzéke

most jelent meg s kívánatra bárkinek bérmentve megküldetik, a többek között Almafa, Körtefa, Szilvafa, Jáványok, Tülevelű csemeték, Akáczfák, nyirfák, hársfák, :- Kanadai málnák nagy raktára, olcsó árak mellett. :-

Szállítás naponta.

Czim Irinyi Kertészet, Iriny.

Posta Portelek, Szatmár m.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.